

Vlaams
Parlement

ingediend op **812** (2015-2016) – Nr. 1
6 juni 2016 (2015-2016)

Voorstel van decreet

van Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne,
Jos Lantmeeters, Valerie Taeldeman en Wilfried Vandaele

houdende wijziging
van het Energiedecreet van 8 mei 2009,
wat de oprichting en de organisatie
van de regulator betreft

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (hierna: VREG) is, voor wat de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest betreft, de regulerende instantie, vermeld in artikel 35, tweede lid, van richtlijn 2009/72/EG betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van richtlijn 2003/54/EG en in artikel 39, tweede lid, van richtlijn 2009/73/EG van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG.

Er moet voldoende onafhankelijkheid geboden worden aan de regulator ten aanzien van de beslissingen van de Vlaamse Regering, vandaar dat het toezicht niet langer bij de Vlaamse Regering kan liggen maar wel bij het Vlaams Parlement. Daartoe dient het juridische statuut van de regulator gewijzigd te worden. Het kan dus niet langer als een extern verzelfstandigd agentschap aanzien worden, maar wel als een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid.

De begroting van de VREG evenals een beleidsnota ter staving van deze begroting worden in dat geval voor toezicht voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Het voorstel van decreet heeft tot doel het statuut van de VREG in overeenstemming te brengen met het statuut van een regulerende instantie, zoals bedoeld in de Europese richtlijnen¹. In april 2009 werd het derde wetgevingspakket betreffende de liberalisering van de energiemarkt door de Europese Commissie aangenomen. Dat derde pakket is gericht op een verdergaande liberalisering van de interne elektriciteits- en gasmarkt.

In deze richtlijnen zijn elementaire elementen opgenomen om de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de regulator beter te beschermen. De onafhankelijke regulatoren moeten een doelmatig wettelijk toezicht op de energiemarkt kunnen uitoefenen. Daartoe moeten de bevoegdheden van de regulator versterkt en geharmoniseerd worden, zodat zij beter zijn uitgerust om daadwerkelijke, niet-discriminerende toegang tot de markt te waarborgen.

Het voorstel van decreet bevat aanpassingen aan het decreet van 8 mei 2009 houdende de algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (hierna: Energie-decreet) en heeft tot doel het leidend principe van de verantwoordings- en rapporteringscascade tussen het Vlaams Parlement, de raad van bestuur en de algemeen directeur, te verduidelijken.

De wijzigingen kunnen in vier grote blokken verdeeld worden:

- 1° de omvorming van de VREG van een extern verzelfstandigd agentschap naar een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid;
- 2° de uitbreiding van de raad van bestuur (artikel 5);
- 3° het wijzigen van de lijst niet te delegeren taken (artikel 8);
- 4° de gedelegeerd bestuurder wordt een algemeen directeur met mandaatfunctie (artikel 10).

Het voorstel van decreet voorziet een technische aanpassing aan het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

¹ De Europese richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG (de zogenaamde Derde Elektriciteitsrichtlijn respectievelijk Derde Aardgasrichtlijn van het Derde Europese energiepakket).

2. Artikelsgewijze commentaar

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikelen 2 en 3

– Autonome dienst met rechtspersoonlijkheid

De categorie 'autonome dienst met rechtspersoonlijkheid' komt als dusdanig niet voor in het Rekendecreet van 8 juli 2011, waarin alleen sprake is van, aan de ene kant, de Vlaamse ministeries en DAB's (Dienst met Afzonderlijk Beheer), en, aan de andere kant, een aantal rechtspersonen.

Het Rekendecreet bepaalt verder wel dat bepaalde artikelen uit dat decreet ook van toepassing zijn op alle andere rechtspersonen als die, in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vermeld in verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap, deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid door onder sectorale code 13.12 te ressorteren.

– Toezicht

De door de Europese richtlijnen opgelegde onafhankelijkheid voor de energieregulator staat op gespannen voet met de noodzaak in een constitutionele parlementaire democratie om een minister politiek ter verantwoording te kunnen roepen voor het overheidsoptreden. De Raad van State heeft de problematiek, samengevat, als volgt juridisch geduid. Overeenkomstig artikel 9, BWHI (bijzondere wet tot hervorming der instellingen) kunnen de gemeenschappen en gewesten, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten. De decreetgever kan hieraan rechtspersoonlijkheid toekennen, en regelt, onverminderd artikel 87, §4, hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht. Wanneer, zoals hier het geval is, hogere rechtsnormen vereisen dat lidstaten erover dienen te waken dat de regulerende instantie besluiten kan nemen, onafhankelijk is van enig politiek orgaan en over een begrotingsautonomie beschikt, is het niet vanzelfsprekend om in voldoende toezicht te voorzien, zoals artikel 9, tweede lid, BWHI nochtans voorschrijft.

De Europese richtlijnen sluiten een rechterlijke toetsing en een parlementaire toetsing niet uit. Dit toezicht mag niet de vorm aannemen van instructies aan de regulator met betrekking tot de wijze waarop de regulator zijn taken uitoefent.

– Vestigingsplaats

Het is de bedoeling van de initiatiefnemers dat de VREG de huidige vestigingsplaats blijft behouden.

Artikelen 4 en 5

Deze artikelen stemmen artikel 3.1.3 en 3.1.4 van het Energiedecreet af op de recente wijziging van 26 juni 2015 in het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 waarbij de techniek van beheersovereenkomsten vervangen is door dat van de ondernemingsplannen en jaarrapporten over de uitvoering van die ondernemingsplannen. Artikel 5/1, §6, kaderdecreet bestuurlijk beleid bepaalt dat het ondernemingsplan door de raad van bestuur van de VREG vastgesteld wordt. Het ondernemingsplan bevat onder meer de beleids- en beheersdoelstellingen,

zowel meerjarig als voor het komende jaar, en de operationele vertaling ervan. Dit verschil met de beheersovereenkomst verklaart de schrapping zoals opgenomen in artikel 4 van dit decreet.

Artikelen 6 en 7

Deze artikelen behoeven geen verder commentaar.

Artikel 8

– Termijn en rouleringsschema

De regulerende instantie, vermeld in artikel 35, tweede lid, van richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van richtlijn 2003/54/EG en artikel 39, tweede lid, van richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG bepalen dat "de leden van het bestuur van de regulerende instantie, of bij afwezigheid van een bestuur, de hogere leiding van de regulerende instanties, worden aangesteld voor een vaste termijn van vijf tot zeven jaar, die eenmaal kan worden verlengd."

In dat opzicht leggen de Europese richtlijnen de lidstaten op om te voorzien in een adequaat rouleringsschema: "De leden van het bestuur, of bij afwezigheid van een bestuur, de leden van de hogere leiding, mogen in die termijn uitsluitend van hun ambt worden ontheven als ze niet langer voldoen aan de in dit artikel omschreven voorwaarden of volgens de nationale wetgeving schuldig zijn geweest aan wangedrag."

Het voorstel van decreet heeft deze bepaling omgezet zonder te voorzien in een expliciete opname van een rouleringsschema. Dit wordt opgevangen doordat er voorzien is in overgangsbepalingen die een dergelijk rouleringsschema installeren.

– Procedure

Het Vlaams Parlement wordt bevoegd om de leden van de raad van bestuur aan te stellen. Overeenkomstig artikel 35, §2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt elk besluit van het Vlaams Parlement bij volstreekte meerderheid genomen, behoudens hetgeen door de reglementen van de parlementen zal worden bepaald met betrekking tot de verkiezingen en voordrachten. De concrete procedure is vastgelegd in artikel 10 van het Reglement van het Vlaams Parlement. Alle verkiezingen en voordrachten die het Vlaams Parlement verricht, gebeuren overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging. De kandidaten worden voorgedragen door de fracties. De fracties respecteren daarbij de bepaling die stelt dat ten hoogste twee derde van de leden van hetzelfde geslacht zijn.

– Artikelen 9 en 10

Het voorliggende voorstel van decreet opteert ervoor om een duidelijke scheiding in te voeren met betrekking tot de raad van bestuur en de algemeen directeur. In rechte heeft de raad van bestuur de volheid van bestuursbevoegdheid, behoudens de decretaal bepaalde uitzonderingen en beslist hij in alle aangelegenheden waartoe de VREG bevoegd is. Daartegenover staat de algemeen directeur die de beslissingen van de raad van bestuur uitvoert, behoudens decretaal niet-uitgesloten delegaties.

Teneinde deze lijn door te trekken is er een wijziging nodig aan artikel 3.1.7, §1, 5°, van het Energiedecreet.

– Artikel 11

De raad van bestuur is het hoogste orgaan van de organisatie en heeft de volheid van beslissingsbevoegdheid. De raad van bestuur kan zijn bevoegdheden evenwel delegeren aan het operationele orgaan, in casu de algemeen directeur.

In het Energiedecreet werden een aantal niet-delegeerbare bevoegdheden van de raad van bestuur vastgelegd (onder andere vastleggen begroting en ondernemingsplan). Maar alle andere beslissingen kunnen via het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur van de VREG voorbehouden worden voor de raad van bestuur en/of juist gedelegeerd worden aan de algemeen directeur.

Het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur regelt dus de taakverdeling tussen de raad van bestuur en de algemeen directeur. De raad van bestuur kan te allen tijde beslissen om het huishoudelijk reglement te wijzigen en een extra bevoegdheid naar zich toe te trekken en/of een extra bevoegdheid te delegeren naar de algemeen directeur.

In dat opzicht is er in het voorliggende voorstel van decreet voor geopteerd om strategisch belangrijke beslissingen als het opstellen van de tariefmethodologie, de tariefstructuur en het technisch reglement toe te voegen aan de lijst van niet-delegeerbare bevoegdheden van de raad van bestuur. Deze lijst van niet-delegeerbare bevoegdheden verhindert uiteraard niet dat de algemeen directeur en zijn directieteam een voorbereidende rol kunnen spelen in de opmaak van deze strategisch belangrijke beslissingen. De eindbeslissing ligt in ieder geval bij de raad van bestuur.

De tariefstructuur geeft een antwoord op de vraag aan welke klantengroepen en tariefdragers tarieven worden aangerekend en met welke timing de tariefmethodologie wordt ingevoerd. De tariefmethodologie geeft een antwoord op de vraag hoe de netbeheerders worden vergoed voor hun diensten en aangezet tot efficiënte bedrijfsvoering.

Specifiek voor de tariefmethodologie licht de VREG het Vlaams Parlement in over de door hem vooropgestelde methodologie. Het Vlaams Parlement kan op basis van deze mededeling een hoorzitting organiseren met de VREG.

Artikel 12

In deze toelichting werd de rol van de raad van bestuur en de verhouding tot de algemeen directeur reeds toegelicht onder de artikelen 9, 10 en 11. Er wordt geopteerd voor het model van een raad van bestuur en een algemeen directeur, die instaat voor het dagelijks bestuur en de aansturing van het personeel van de VREG. Conform de aanbeveling van de OESO² (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) moet de algemeen directeur zich primair verantwoorden ten opzichte van het hoogste orgaan van de organisatie, de raad van bestuur. Daaruit vloeit dan ook voort dat de algemeen directeur op gemotiveerde wijze wordt benoemd en ontslagen door de raad van bestuur.

² OECD, *Best Practice Principles for Regulatory Policy – The Governance Regulators*, 2014, p. 72.

Dat neemt niet weg dat de verschillende organen van de VREG moeten voldoen aan de vereisten van onafhankelijkheid en onpartijdigheid. De interpretatieve nota³ van de Europese Commissie wijst erop dat de vereiste onafhankelijkheid niet in de weg staat dat een regulator diverse organen zou hebben. Evenwel wordt gesteld dat elk van deze organen moet beantwoorden aan de onafhankelijkheidsvereisten van het derde energiepakket.

Bij de aanstelling van de algemeen directeur moet de raad van bestuur de onafhankelijkheidsvereisten, zoals opgenomen in het derde energiepakket, respecteren. Daarnaast moet de raad van bestuur wanneer hij overgaat tot het ontslag van de algemeen directeur rekening houden met de ontslaggronden die opgenomen werden in het derde energiepakket en werden opgenomen in het Energiedecreet.

Parallel met wat reeds beschreven werd onder artikel 8 van deze toelichting, wordt de algemeen directeur benoemd voor een vaste termijn van vijf tot zeven jaar, die eenmalig verlengbaar is. In concreto wordt er in dit voorstel van decreet geopteerd voor een termijn van zes jaar. Deze termijn is verschillend ten opzichte van deze van de raad van bestuur teneinde continuïteit te verzekeren in de leidinggevende posities van de VREG.

Artikel 13

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 14

De algemeen directeur moet de vrijheid hebben om de werking van zijn organisatie zelf te organiseren, en bij te sturen waar nodig met het oog op maximale slagkracht van de regulator. Op die manier kan deze ervoor zorgen dat er geen verkoking optreedt in de organisatie. Daarmee wil dit voorstel van decreet rekening houden met de aanbevelingen die het Rekenhof maakte in het kader van een audit van de CREG⁴ (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas). Dit voorstel van decreet geeft de algemeen directeur de mogelijkheid om een directieteam samen te stellen. De algemeen directeur staat in een hiërarchische relatie tot het directieteam en de werknemers van de VREG, om de brugfunctie te kunnen waarnemen tussen de raad van bestuur en de operationele werking van de VREG.

Artikel 15

Het vloeit voort uit de hoger toegelichte verhouding tussen de raad van bestuur en de algemeen directeur dat de in artikel 15 van dit voorstel van decreet vermelde personen of organen de raad van bestuur kunnen samenroepen.

Artikelen 16 en 17

Deze artikelen behoeven geen verdere toelichting.

Artikelen 18, 19 en 20

Doordat de VREG een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid wordt waarop het kaderdecreet bestuurlijk beleid niet van toepassing is, is de opname van de

³ *Interpretative Note on directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in electricity and directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas*, 2010, p. 4.

⁴ Rekenhof, Auditrapport bij de werking van de CREG, 2015, p. 55.

tekst van de artikelen 19 en 20 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 26 juni 2015 in het Energiedecreet vereist.

Het in artikel 19 opgenomen “rechtstreeks of onrechtstreeks belang” heeft betrekking op het leveren van goederen of diensten door die bestuurder van de VREG.

Artikel 21

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 22

– Procedure

Volgens artikel 3.1.13, §1, 1°, van het Energiedecreet beschikt de VREG, naast andere inkomsten, over een dotatie. Het begrip ‘dotatie’ wijst op een totaalbedrag, niet opgesplitst in basisallocaties. Door de toekenning van een dotatie beschikt de dotatiegerechtigde instelling over volledige autonomie over de besteding van de middelen. Volgens het ongewijzigde artikel 3.2.1, §3, beschikt de Vlaamse Regering over de kredieten van het Energiefonds, opgehaald via de Vlaamse Energieheffing, voor de uitvoering van haar energiebeleid, in het bijzonder onder meer voor de financiering van de VREG.

Naar analogie met artikel 25, §5, derde en vierde lid, van de wet betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt krijgt het Vlaams Parlement een rol in het opmaken van de begroting van de VREG. Op basis van artikel 20 van het voorliggende voorstel van decreet wordt artikel 3.1.13, §5, van het Energiedecreet aangepast. Op basis van deze aanpassing krijgt het Vlaams Parlement de bevoegdheid om toezicht te houden op het ontwerp van begroting dat werd opgemaakt door de algemeen directeur en wordt goedgekeurd door de raad van bestuur. Na de gedachtewisseling in het Vlaams Parlement neemt de raad van bestuur een definitieve begroting aan. Op basis van deze begroting gaat de Vlaamse Regering over tot het toekennen van een dotatie uit het in artikel 3.2.1 van het Energiedecreet voorziene Energiefonds.

– Overige bepalingen

Op basis van artikel 22 van het voorliggende voorstel van decreet, paragrafen 6 en 7, wordt de VREG onderworpen aan de controle van het Rekenhof en wordt het toepassingsgebied van het Rekendecreet van 8 juli 2011 bepaald.

Daarnaast wordt een niet-limitatieve lijst van voorwaarden opgenomen waaraan de jaarrapporten van de VREG moeten voldoen.

Artikel 23

Doordat de VREG een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid wordt waarop het kaderdecreet bestuurlijk beleid niet van toepassing is, is het opportuun om de bepalingen van de artikelen 33 en 34 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 overeenkomstig van toepassing te maken op de VREG.

Artikel 24

De regulerende instantie, vermeld in artikel 35, tweede lid, van richtlijn 2009/72/EG betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en in artikel 39, tweede lid, van richtlijn 2009/73/EG van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas bepalen dat de regulator moet instaan voor het vastleggen van de technische voorwaarden.

Het invoegen van deze regelgeving garandeert de door de richtlijnen opgelegde voorwaarden.

Artikelen 25 en 26

Doordat de VREG een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid is, acht de decreetgever het noodzakelijk een aantal decreten expliciet van toepassing te verklaren op de werking van de VREG.

Deze bepalingen moeten samen gelezen worden met de bepalingen van het Energiedecreet en conform dat laatste geïnterpreteerd worden.

Artikel 27

De categorie 'autonome dienst met rechtspersoonlijkheid' komt als dusdanig niet voor in het Rekendecreet van 8 juli 2011, waarin alleen sprake is van, aan de ene kant, de Vlaamse ministeries en DAB's, en, aan de andere kant, een aantal rechtspersonen.

Het Rekendecreet bepaalt verder wel dat bepaalde artikelen uit dat decreet ook van toepassing zijn op alle andere rechtspersonen als die, in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vermeld in verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap, deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid door onder sectorale code 13.12 te ressorteren.

Het voorliggende voorstel van decreet voorziet dat de VREG voortaan valt onder artikel 4, §2, van het Rekendecreet. Daardoor is de schrapping van de bepaling zoals opgenomen in artikel 4, §1, 2°, b), 16°, van het Rekendecreet, noodzakelijk.

Artikelen 28 en 32

Zoals hoger reeds werd beschreven in artikel 8 van deze toelichting, vereist het derde energiepakket een roulatieschema dat ervoor zorgt dat een energieregulator niet alle bestuurders gelijktijdig moet vervangen. Er is voor gekozen om geen expliciet roulatieschema op te nemen in het voorliggende voorstel van decreet. Artikel 28 juncto artikel 32 van het voorliggende voorstel van decreet garanderen dat de raad van bestuur in een roulerend schema vervangen wordt.

Artikel 29

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 30

Overeenkomstig de overige bepalingen van het voorliggende voorstel van decreet, beschikt de algemeen directeur over een raadgevende stem in de raad van bestuur.

Artikel 31

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Willem-Frederik SCHILTZ
Andries GRYFFROY
Robrecht BOTHUYNE
Jos LANTMEETERS
Valerie TAEDEMAN
Wilfried VANDAELE

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid

Art. 2. In artikel 1.1.3, 132°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt de zinsnede "het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, dat" vervangen door de zinsnede "autonome dienst met rechtspersoonlijkheid, die".

Art. 3. Artikel 3.1.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 3.1.1. §1. Er wordt een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid opgericht. Deze dienst draagt als naam Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt, hierna VREG te noemen.

Alle officiële akten, officiële aankondigingen of andere officiële stukken die van de VREG uitgaan, vermelden de benaming van de dienst, met onmiddellijk daarvoor of daarna, leesbaar en voluit geschreven, de woorden 'autonome dienst met rechtspersoonlijkheid'.

§2. De VREG staat onder toezicht van het Vlaams Parlement.

§3. Het Vlaams Parlement kan de vestigingsplaats van de zetel van de VREG bepalen.

§4. De VREG fungeert voor het Vlaamse Gewest en voor de gewestelijke bevoegdheden inzake elektriciteit en aardgas als de regulerende instantie, vermeld in artikel 35, tweede lid, van richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van richtlijn 2003/54/EG en artikel 39, tweede lid, van richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG.

Bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden als regulator vraagt of ontvangt de VREG, noch zijn bestuurders, noch zijn personeelsleden, instructies van de Vlaamse Regering, van het Vlaams Parlement of van een andere publieke of particuliere entiteit.

De VREG oefent zijn taken en bevoegdheden op onpartijdige en transparante wijze uit."

Art. 4. In artikel 3.1.3 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt de zinsnede "en die conform de voorwaarden van de beheersovereenkomst zullen worden uitgevoerd" geschrapt;

2° de woorden "de Vlaamse Regering" worden telkens vervangen door de woorden "het Vlaams Parlement".

Art. 5. In artikel 3.1.4, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014 en 27 november 2015, wordt de zinsnede "Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid, beschikt de VREG ook over de hierna vermelde bijzondere bevoegdheden, die ze uitoefent in overeenstemming met de bepalingen in dit decreet, de bijbehorende uitvoeringsbepalingen, en de beheersovereenkomst die haar verbindt:" vervangen door de zinsnede "De VREG beschikt over de hierna vermelde bevoegdheden, die hij uitoefent in overeenstemming met de bepalingen in dit decreet, de uitvoeringsbepalingen, en het ondernemingsplan dat hem verbindt:".

Art. 6. In hetzelfde decreet, onder titel III, hoofdstuk 1, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° voor onderafdeling I wordt een nieuwe onderafdeling ingevoegd:

"Onderafdeling I: De organen van de VREG";

2° in het opschrift van onderafdeling I worden de woorden "Onderafdeling I" vervangen door "Onderafdeling II";

3° in het opschrift van onderafdeling II worden de woorden "Onderafdeling II" vervangen door "Onderafdeling III. Algemeen directeur".

Art. 7. In hetzelfde decreet, onder titel III, hoofdstuk 1, onderafdeling I: De organen van de VREG, wordt een nieuw artikel ingevoegd:

"Art. 3.1.4/4. De organen van de VREG zijn de raad van bestuur en de algemeen directeur."

Art. 8. Artikel 3.1.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 3.1.5. §1. De VREG wordt bestuurd door een raad van bestuur die uit zeven leden bestaat.

De leden van de raad van bestuur worden aangewezen door het Vlaams Parlement voor een eenmalig hernieuwbare termijn van vijf jaar. De raad van bestuur kiest onder zijn leden een voorzitter.

Alle leden van de raad van bestuur moeten beantwoorden aan artikel 3.1.7 van het Energiedecreet.

§2. Ten hoogste twee derde van de leden zijn van hetzelfde geslacht.

§3. De leden van de raad van bestuur kunnen alleen worden ontslagen op eigen verzoek, bij niet-naleving van de vereisten, vermeld in artikel 3.1.7, of ten gevolge van een strafrechtelijke veroordeling."

Art. 9. Aan artikel 3.1.6. van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"De algemeen directeur van de VREG woont de raad van bestuur bij met raadgevende stem."

Art. 10. In artikel 3.1.7, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° een functie in de VREG, algemeen directeur uitgezonderd;"

Art. 11. Artikel 3.1.8 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 3.1.8. De raad van bestuur beschikt over de volheid van bestuursbevoegdheid en beslist in alle aangelegenheden waarvoor de VREG krachtens dit decreet bevoegd is.

Tot de bevoegdheden van de raad van bestuur, waarvoor geen delegatie mogelijk is, behoren, naast de bevoegdheden in andere decreten, in elk geval:

- 1° het goedkeuren van het ontwerp van begroting en van de rekeningen;
- 2° het vaststellen en goedkeuren van een jaarrapport over de uitvoering van het ondernemingsplan;
- 3° het beslissen over de deelname van de VREG aan de oprichting van of de deelname in andere publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, het bestuur of de leiding en de financiering van die rechtspersonen;
- 4° het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten en het tot stand brengen van duurzame samenwerkingsverbanden met andere regulatoren en instanties die werkzaam zijn binnen de Vlaamse, Waalse, Brussels Hoofdstedelijke, Belgische en Europese elektriciteits- en aardgasmarkt;
- 5° het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie overeenkomstig de bepaling zoals opgenomen in afdeling XII van het Energiedecreet;
- 6° het vaststellen en bepalen van de tariefstructuur;
- 7° het goedkeuren van de technische reglementen.

De VREG licht het Vlaams Parlement in van zijn beslissing tot goedkeuring van de tariefmethodologie, zoals bedoeld in punt 5° van het vorige lid."

Art. 12. Artikel 3.1.9 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 3.1.9. De algemeen directeur van de VREG wordt op gemotiveerde wijze benoemd en ontslagen door de raad van bestuur. De algemeen directeur woont de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem.

De algemeen directeur wordt benoemd omwille van zijn deskundigheid, inzonderheid voor wat betreft het management.

De algemeen directeur wordt benoemd voor een termijn van zes jaar. Deze termijn is eenmalig hernieuwbaar na een positieve evaluatie door de raad van bestuur.

De marktconforme bezoldiging van de algemeen directeur wordt bepaald door de raad van bestuur."

Art. 13. In artikel 3.1.10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijziging aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de zin "Die taken omvatten in elk geval het nemen van de beslissingen ter uitvoering van de bevoegdheden van de VREG, vermeld in artikel 3.1.4, §2, 1° tot en met 7°." geschrapt;
- 2° de woorden "gedelegeerd bestuurder" worden telkens vervangen door de woorden "algemeen directeur".

Art. 14. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling III, gewijzigd bij artikel 6, een artikel 3.1.10/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 3.1.10/1. De algemeen directeur stelt een directieteam samen.

De leden van het directieteam worden tewerkgesteld krachtens arbeidsovereenkomsten beheerst door de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

De leden van het directieteam worden gekozen omwille van hun deskundigheid, inzonderheid voor wat betreft de directies die zij leiden.”.

Art. 15. In artikel 3.1.11, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, worden volgende wijzigingen opgenomen:

1° punt 1° wordt vervangen door wat volgt:

“1° de regels inzake de bijeenroeping van de raad van bestuur, op verzoek van de voorzitter van de raad van bestuur, de algemeen directeur of ten minste vier leden van de raad van bestuur;”;

2° er wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° bij de vaststelling van het huishoudelijk reglement doet de raad van bestuur geen afbreuk aan de bepalingen zoals opgenomen in artikel 3.1.8 van dit decreet.”.

Art. 16. In artikel 3.1.12 van hetzelfde decreet, wordt de zinsnede “De bestuurders en de personeelsleden van de VREG” vervangen door de zinsnede “De bestuurders, de algemeen directeur en de personeelsleden van de VREG”.

Art. 17. In artikel 3.1.12/1, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, wordt de zinsnede “Functie als werknemer van de VREG” vervangen door de zinsnede “Functie als algemeen directeur of personeelslid van de VREG”.

Art. 18. In titel III, hoofdstuk 1, van hetzelfde decreet, wordt een afdeling V/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling V/2. Aansprakelijkheid”.

Art. 19. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde titel III, hoofdstuk 1, afdeling V/2, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 3.1.12/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 3.1.12/2. Als een bestuurder rechtstreeks of onrechtstreeks een belang heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid van de raad van bestuur behoort, mag hij niet deelnemen aan de beraadslaging van de raad van bestuur over deze verplichtingen of beslissingen, noch aan de stemming in dat verband.”.

Art. 20. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde titel III, hoofdstuk 1, afdeling V/2, een artikel 3.1.12/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 3.1.12/3. De bestuurders zijn verantwoordelijk voor de vervulling van de hun opgedragen taak en aansprakelijk voor de tekortkomingen in hun bestuur. Zij zijn hetzij jegens de VREG, hetzij jegens derden, hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van overtreding van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.”.

Art. 21. In hetzelfde decreet wordt het opschrift van titel III, hoofdstuk 1, afdeling VI, vervangen door wat volgt:

“Financiële middelen en controle”.

Art. 22. Aan artikel 3.1.13 van hetzelfde decreet worden een paragraaf 3, een paragraaf 4, een paragraaf 5, een paragraaf 6, een paragraaf 7 en een paragraaf 8 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§3. De werkingskosten van de VREG worden gedekt door het Energiefonds, ten belope van de kredieten in de begroting bepaald door de raad van bestuur na rapportering aan het Vlaams Parlement zoals bepaald in paragraaf 5.

§4. De VREG duidt een bedrijfsrevisor aan. Deze bedrijfsrevisor mag geen functie vervullen bij de netbeheerder, de distributienetbeheerders alsook bij de producenten, leveranciers en tussenpersonen.

De bedrijfsrevisor aangeduid overeenkomstig het eerste lid, controleert de financiële toestand en de jaarrekeningen van de VREG alsook de regelmatigheid van de verrichtingen te constateren in de jaarrekeningen. Hiervan stelt hij een verslag op.

§5. Het ontwerp van begroting van de VREG wordt opgemaakt door de algemeen directeur. Het ontwerp van begroting van de VREG, vergezeld van een ontwerp van ondernemingsplan, wordt na goedkeuring door de raad van bestuur van het jaar voorafgaand aan dit waarop het betrekking heeft, overgemaakt aan het Vlaams Parlement, ter bespreking.

Na de hoorzitting in het Vlaams Parlement stelt de VREG zijn definitieve begroting en ondernemingsplan vast.

Op basis van deze definitieve begroting stelt de Vlaamse Regering de dotatie voor de VREG vast.

De VREG zendt de jaarrekening, vergezeld van het verslag van de bedrijfsrevisor opgesteld op basis van §4, tweede lid, vóór 31 maart van het jaar volgend op het betrokken jaar, over aan het Vlaams Parlement en aan het Rekenhof. Het Rekenhof controleert de jaarrekening van de VREG en zendt zijn auditverslag over aan het Vlaams Parlement.

§6. De VREG is onderworpen aan de bepalingen van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

§7. De VREG is onderworpen aan artikel 4, §2, van het decreet houdende de regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

§8. De VREG stelt jaarlijks uiterlijk op 31 januari een ondernemingsplan voor dat jaar vast en deelt het mee aan het Vlaams Parlement. Het omvat onder meer de beleids- en beheersdoelstellingen, zowel meerjarig als voor het komende jaar, en de operationele vertaling ervan. Als bij het verstrijken van een ondernemingsplan geen nieuw ondernemingsplan in werking is getreden, blijft het bestaande ondernemingsplan van toepassing tot op het ogenblik dat het nieuwe ondernemingsplan in werking treedt.

§9. De VREG stelt jaarlijks een jaarrapport over de uitvoering van het ondernemingsplan op dat zij vóór 31 januari van het jaar volgend op het betrokken boekjaar aan het Vlaams Parlement verzendt.

Het jaarrapport van de VREG heeft onder meer betrekking op:

- 1° de uitvoering van het ondernemingsplan van het voorgaande jaar;
- 2° de staat van zijn werkingskosten en de wijze waarop zij gedekt zijn, met inbegrip van een overzicht van activa/passiva en het verslag van de bedrijfsrevisor;

3° de evolutie van de energiemarkten;

4° de beslissingen die eventueel werden genomen tijdens het betrokken boekjaar inzake de methodologie voor de berekening van de tarieven, de tariefstructuur en het technisch reglement.

De VREG beschrijft in dit verslag de wijze waarop zij zijn doelstellingen al dan niet heeft bereikt.

Dit verslag wordt op de internetsite van de VREG gepubliceerd. Ter informatie wordt een afschrift van dit verslag eveneens naar de Vlaamse Regering gestuurd.”.

Art. 23. De bepalingen van de artikelen 33 en 34 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 zijn van overeenkomstige toepassing op de VREG.

Art. 24. In artikel 4.2.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij de decreten van 8 juli 2011, 16 maart 2012, 14 maart 2014 en 27 november 2015, wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“§3. De technische reglementen, vermeld in §1, worden na een openbare consultatie, goedgekeurd door de raad van bestuur van de VREG.

De technische reglementen treden pas in werking na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigings- en slotbepalingen

Art. 25. Aan artikel 2, §1, van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector wordt een punt 10° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“10° de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt.”.

Art. 26. Aan artikel 2, 2°, van het decreet van 19 februari 2016 betreffende de Vlaamse openbare statistieken wordt een punt k) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“k) de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt.”.

Art. 27. Artikel 4, §1, 2°, b), 16), van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, vervangen bij het decreet van 18 december 2015, wordt opgeheven.

Art. 28. De leden van de raad van bestuur blijven lid van de raad van bestuur en voleinden hun lopend mandaat. Zij kunnen herbenoemd worden voor een termijn van vijf jaar, tenzij hun mandaat reeds vernieuwd werd.

Art. 29. Tot de raad van bestuur onder haar leden een nieuwe voorzitter kiest, wordt deze functie tijdelijk waargenomen door de voorzitter van de raad van bestuur.

Art. 30. Het stemrecht van de gedelegeerd bestuurder in de raad van bestuur vervalt zodra de raad van bestuur uitgebreid is overeenkomstig het Energiedecreet van 8 mei 2009, zoals gewijzigd door het decreet van [...] houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de oprichting en de organisatie van de regulator betreft.

Art. 31. Tot de aanstelling van een nieuw algemeen directeur wordt deze functie tijdelijk waargenomen door de huidige waarnemend gedelegeerd bestuurder, zonder dat deze over stemrecht beschikt.

Art. 32. Het Vlaams Parlement stelt na de inwerkingtreding van dit decreet zo spoedig mogelijk drie nieuwe leden aan in de raad van bestuur. Zodra de raad van bestuur is uitgebreid overeenkomstig het Energiedecreet van 8 mei 2009, zoals gewijzigd door het decreet van [...] houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de oprichting en de organisatie van de regulator betreft, wordt de procedure tot het aanstellen van een algemeen directeur gestart door de raad van bestuur.

Willem-Frederik SCHILTZ
Andries GRYFFROY
Robrecht BOTHUYNE
Jos LANTMEETERS
Valerie TAEDEMAN
Wilfried VANDAELE